

ಕೀರ್ತಿಪತಾಕೆಯನ್ನು ಸುಮಾರು ಐವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ 'ಸುವರ್ಣ ಯುಗ'ದಂತೆ ಮುನ್ನಡೆಸಿದರು. ತಾವೂ ಬೆಳೆದು, ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಉತ್ತುಂಗದ ಸ್ಥಿತಿಗೇರಿಸಿ, ವಿಶೇಷ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳುನಾಡು, ಆಂಧ್ರ, ಮುಂಬೈಗಳಲ್ಲಿ ರಂಗಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ಕನ್ನಡ ರಂಗಕಂಪನ್ನು ಪಸರಿಸಿ, ಮೆರೆಸಿ 'ಕರ್ನಾಟಕಾಂಧ್ರ ಸಾರ್ವಭೌಮ' ಎಂಬ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾದವರು.

ಸುಭದ್ರಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಕಬೀರ ದಾಸ, ಪ್ರಭಾಮಣಿ ವಿಜಯ, ಲವ ಕುಶ, ದಶಾವತಾರ, ಕೃಷ್ಣಲೀಲಾಗಳಂತಹ ಭಕ್ತಿಪ್ರಧಾನ ಪೌರಾಣಿಕ ನಾಟಕಗಳ ಜೊತೆ, ಗುಲೇಬಕಾವಲಿ, ಸದಾರಮೆಗಳಂತಹ ಚೇತೋಹಾರಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಾಟಕಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿ ಹಾಸ್ಯ ಪಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಮಿಂಚಿದರು; ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರರಸರಿಂದ 'ವರ್ಸಿಟಿ' ಕಾಮಡಿಯನ್' ಹಾಗೂ 'ನಾಟಕ ರತ್ನ' ಬಿರುದು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡವರು ವೀರಣ್ಣ.

ಪ್ರತಿಭಾ ಗಣಿ-ಧಣಿ

ಹಲವು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು, ಅಕಾಡೆಮಿಗಳು, ಕಲಾಶಾಲೆಗಳು ನೀಡಲಾಗದಷ್ಟು ಪ್ರತಿಭಾರಾಶಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದ ಸಂಸ್ಥೆ ವೀರಣ್ಣನವರ 'ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿ'. ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ, ಬೆಳ್ಳಾವೆ ನರಹರಿ ಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಕು.ರ.ಸಿ., ಅವರಂಥ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಜೊತೆ ಅ.ನ.ಕೃ., ತ.ರಾ.ಸು., ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರಂಥವರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವೀರಣ್ಣವರು ಸದಾ ಮುಕ್ತಮನಸ್ಕರಾಗಿದ್ದರು. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯ್ಡು, ಡಿಕ್ಕಿ ಮಾಧವ ರಾವ್, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ, ನರಸಿಂಹ ರಾಜು, ಜಿ.ವಿ. ಐಯ್ಯರ್, ರಾಜ್ ಕುಮಾರ್, ಕೆ. ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ, ಬಿ.ವಿ. ಕಾರಂತ್ - ಹೀಗೆ, ವೀರಣ್ಣನವರು ಬೆಳೆಸಿದ ಪ್ರತಿಭೆಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಲೇ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ವೀರಣ್ಣನವರದ್ದು ತುಂಬು ಕುಟುಂಬ. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಮಡದಿಯರು, ಮಕ್ಕಳು, ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು, ಅವರು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಮೂರು ಕಂಪನಿಗಳ ಕಲಾವಿದರು, ಹಿನ್ನೆಲೆ ಕುಶಲ ಕರ್ಮಿಗಳು, ಅವರ ಪರಿವಾರಗಣ, ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿಯೇ ಕಟ್ಟಿದ 'ಬಾಲ ಕಲಾವರ್ಧಿ'ಯ ಕಲಾವೃಂದ, ಆಳುಕಾಳುಗಳು, ಅಡುಗೆಯವರು, ಹೀಗೆ ವಿಶಾಲ ಕಲಾಬಳಗದ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ವೀರಣ್ಣವರ ಹೆಗಲಿಗೇರಿತ್ತು. ಏಳುಬೀಳುಗಳಿಗೆ ಎದೆಗುಂದದೆ, ನಿತ್ಯ ನಾಟಕವನ್ನು ನಿಭಾಯಿಸುತ್ತಾ ಬಳಗದಿಂದ ನೆಚ್ಚಿನ 'ಯಜಮಾನ' ಎಂದು ಪ್ರೀತಿಗಳಿಸಿದವರು ವೀರಣ್ಣನವರು. ಖ್ಯಾತ ನಟಿಯರಾದ ಜಯಮ್ಮ ಹಾಗೂ ಸುಂದರಮ್ಮ ಅವರ ಪತ್ನಿಯರು. ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಾದ ಮಾಲತಮ್ಮ, ಸ್ವರ್ಣಮ್ಮ; ಗಂಡುಮಕ್ಕಳಾದ ಶಿವಾನಂದ, ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ರಾಜಶೇಖರ ಹಾಗೂ ಮೊಮ್ಮಗಳು ಇಂದಿನ ಖ್ಯಾತ ನಟ ಬಿ. ಜಯಶ್ರೀ ಮತ್ತು ಸುಂದರಶ್ರೀ, ಪದ್ಮಶ್ರೀ, ಸುಷ್ಮಾ - ಹೀಗೆ ವೀರಣ್ಣನವರ ಸಂತತಿ ನಾಟಕ, ಸಿನಿಮಾ, ಕಿರುತೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುತ್ತಲೇ ಸಾಗಿದೆ.

ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿ ನಿರ್ಮಾಣದ ಸಿನಿಮಾವೊಂದರ ಪೋಸ್ಟರ್

ಹೃದಯ ಸಂಪನ್ನ; ವಿನಯವಂತ

ಸಹ ಕಲಾವಿದರೊಂದಿಗಿನ ವೀರಣ್ಣನವರ ಒಡನಾಟ ಅನುಕರಣೀಯ. ಹಿರಿಯ ಕಿರಿಯರೆಂಬ ಭೇದಭಾವಗಳಿಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲರೊಳಗೊಂದಾಗಿ ಬದುಕಿದವರು ವೀರಣ್ಣ. ಹಿರಿಯ ನಟ ವರದಾಚಾರ್ಯರು ನಿಧನರಾದಾಗ, ತಮ್ಮ ಕಂಪನಿಗೆ ರಜೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಡೀ ದಿನ ಶೋಕಾಚರಿಸಿ ಗೌರವ ಸೂಚಿಸಿದವರು. ಗರುಡ ಸದಾಶಿವರಾಯರು ಗುಬ್ಬಿ ಕಂಪನಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿ - 'ಗುಬ್ಬಿ ಗರುಡನ ಮೇಲೆ ಹಾರಿತು' ಎಂದು ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ್ದನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಆತ್ಮಕಥೆಯಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದರೆ, ವೀರಣ್ಣನವರ ಅಭಿನಯಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಕೈಲಾಸಂ ಅವರು ತಮ್ಮ

ಕಲೆಯೇ ಕಾಯಕ

ಮಧ್ಯ ಯುಗದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಯುಗದ ಅದ್ಭುತಗಳನ್ನು (ಝಗಮಗಿಸುವ ದೀಪಗಳು, ರಂಗು ರಂಗಿನ ಸೀನರಿ, ಪರದೆಗಳ ಮೂಲಕ) ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟುವಂತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ 'ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ', 'ದಶಾವತಾರ'ಗಳನ್ನು ದರ್ಶಿಸಿದ ವೀರಣ್ಣ, ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕಾಯಕಯೋಗದ ಕಟ್ಟಾ ಪರಿಪಾಲಕರು. 'ಕಲೆಯೇ ಕಾಯಕ' ಅವರ ಆತ್ಮಕಥೆಯ ಹೆಸರು. ಸಾಹಿತಿಗಳ ಆತ್ಮಕಥೆಗಳು ಹೇರಳವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಕಲಾವಿದರ ಆತ್ಮಕಥೆಗಳು ವಿರಳ. 'ಸುಧಾ' ವಾರಪತ್ರಿಕೆ ಈ ದಿಸೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಒಲವು ತೋರಿ ಅನೇಕ ರಂಗಕರ್ಮಿಗಳ, ಕಲಾವಿದರ ಆತ್ಮಕಥೆಗಳ ಧಾರಾವಾಹಿ ಸರಣಿಯನ್ನಾರಂಭಿಸಿ - 'ಕಲೆಯೇ ಕಾಯಕ'ದಂತಹ ಕೃತಿಗಳು ಬೆಳಕು ಕಾಣಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿತು.

ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ವೀರಣ್ಣನವರ ಕೈಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಪ್ರೀತಿಯ ಪ್ರತೀಕವನ್ನು ವಿನಯದಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಸಿನಿಮಾದ ಸೆಳೆತ

ನಾಟಕದ ತುಣುಕುಗಳನ್ನು ಮೂಕಿಚಿತ್ರಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ ವಿನೂತನ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಅವರು 'ಕರ್ನಾಟಕ ಫಿಲ್ಮ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್' ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ, 'ಹಿಸ್ ಲವ್ ಅಫೇರ್', 'ಸಾಂಗ್ ಆ ಲೈಫ್' ಮೂಕಿ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರು. ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಎದೆಗುಂದದೆ 'ಜೀವನ ನಾಟಕ', 'ಗುಣಸಾಗರಿ' ಹಾಗೂ 'ಸದಾರಮೆ' ನಿರ್ಮಿಸಿ ಪಾತ್ರವನ್ನೂ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ರಾಜ್ ಕುಮಾರ್ ನಾಯಕನಟನಾಗಿ ಮಿಂಚಿದ ಮೊದಲ ಚಿತ್ರ ಎಂದೇ ಖ್ಯಾತವಾದ - ನರಸಿಂಹರಾಜು, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ, ಜಿ.ವಿ. ಅಯ್ಯರ್ ಅವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ 'ಬೇಡರ ಕಣ್ಣಪ್ಪ' ಚಿತ್ರವನ್ನೂ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಚಲಚಿತ್ರರಂಗಕ್ಕೆ ಭದ್ರ ಬುನಾದಿಯನ್ನೊದಗಿಸಿದವರು ವೀರಣ್ಣ.

ರಾಜ್ಯ-ಕೇಂದ್ರ ಅಕಾಡೆಮಿಗಳ, ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳ ವಿವಿಧ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ವೀರಣ್ಣ ಅವರ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅರಸಿ ಬಂದಿವೆ. ವೀರಣ್ಣನವರ ಹೆಸರಿನ ರಂಗ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ಮೆಟ್ಟಲನ್ನೇ ತುಳಿಯದ ಮಹಾನ್ ಪ್ರತಿಭಾವಂತನಿಗೆ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ನೀಡಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿದೆ.

'ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರಿಗೆ ತಮ್ಮ ನಾಟಕಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಿ, ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿದ ದಿನಾಂಕವನ್ನೂ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ನತ್ಯಪ್ಪ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬ, ಪ್ರತಿಭೆ-ಸಾಹಸ ಮತ್ತು ಅದೃಷ್ಟದ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ನಾಡಿನ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟದಾಖಲೆಯಾಗಿ ಉಳಿದದ್ದು ವೀರಣ್ಣವರ ಜೀವನದಿಂದ ಹೊರಡುವ ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಂದೇಶ' ಎಂದಿರುವ ಕೆ. ಮರುಳಸಿದ್ದಪ್ಪನವರ ನುಡಿಗುಳು ಮನನ ಯೋಗ್ಯ.

ವೀರಣ್ಣನವರ ಕೊನೆಯ ದಿನಗಳು ಮಾತ್ರ ಅವರೇ ಬರೆದುಕೊಂಡಂತೆ 'ಹುಣ್ಣಿನ ಮೇಲೆ ಕುರು' ಎಂಬಂತೆಯೇ ಕಳೆದವು. ಆರ್ಥಿಕ ಯಡವಟ್ಟು, ಸಾಂಸಾರಿಕ ಕಷ್ಟ-ಕೋಟಲೆ, ಮಗನ ಅಕಾಲಿಕ ನಿಧನ ಮುಂತಾದವು ವೀರಣ್ಣನವರನ್ನು ಜರ್ಜರಿತಗೊಳಿಸಿಬಿಟ್ಟವು. 'ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ವಿಷವಾನದಿಂದ ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಯ ಯೋಚನೆಯೂ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು' ಎಂದೂ ಆತ್ಮಕಥೆಯಲ್ಲಿ ವೀರಣ್ಣ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಗುಬ್ಬಿ ವೀರಣ್ಣನವರ ಸ್ಮರಣೆ ಕನ್ನಡ ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾ ಇತಿಹಾಸದ ಅವಲೋಕನವೂ ಹೌದು. ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಗುಬ್ಬಿ ಎನ್ನುವುದು ಬರಿಯ ಹೆಸರಲ್ಲ - ಅದು ಕನ್ನಡ ದೃಶ್ಯಮಾಧ್ಯಮದ ಬುನಾದಿಯ ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ.

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ: feedback@sudha.co.in